Ч. 288 Пятниця 24 грудня 1893 (5 сѣчня 1894). Рôкъ III

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи
на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року 1 зр. 20 к
на чверть року — 60 к
мѣсячно — 20 к
Поодиноке число 1 к

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рокъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . — 45 к
Поодиноке число 3 к

Ворохобня на Сициліи.

Розрухи на Сициліи збôльшають ся з кождымъ днемъ, а правительство италіяньске змушене вже высылати на островъ цѣлу армію. Ворохобня обгорнула вже и мѣсто Трапані положене надъ моремъ на захôдъ вôдъ Палерма. Вчера вечеромъ зôбрало ся въ мѣстѣ якихъ 200 людей и напали на урядъ громадскій та стали выбивати камѣнемъ вôкна. Поліція розôгнала демонстрантôвъ. Характеристичне для вôдносинъ на Сициліи єсть, що майже весь рухъ бунтôвничій на островѣ єсть зверненый противъ радъ громадскихъ, головно же по мѣстахъ; селяне держать ся досыть здалека. О скôлько доси видко, выкликали цѣлу ворохобню великѣ тягары податковѣ, особливо акциза и податки громадскѣ; зъ вôдси и та ненависть противъ зарядôвъ громадскихъ, котрѣ при стяганю податкôвъ допускали ся великихъ надужить. Въ мѣсцевости Ґібеліна напали ворохобники на урядъ громадскій и убили притôмъ одного урядника судового. Въ Кампотеале выбухла ворохобня на ново и ворохобники напали були на ратушь. Въ Петраперціи згинуло пôдчасъ розрухôвъ 8 осôбъ.

О скôлько доси звѣстно, проявилась ворохобня найсильнѣйше въ мѣсцевостяхъ Вальґварнера, Салямі и Ґібеліна. Въ Салямѣ пôдпалили ворохобники богато домôвъ; згорѣвъ тамъ дôмъ нотаря Бавієра, банкъ народный, монастирь Сестеръ милосердныхъ и богато другихъ домôвъ. Огонь видко було на 15 кільометрôвъ далеко. Въ Ґібеліна стрѣляло войско до ворохобникôвъ и убило 15 людей. Єсть пôдозрѣнє, що цѣлу сю ворохобню на Сициліи пôддержує Франція, а правительство италіяньске довѣдало ся, що селяне и робôтники мають до розпорядимости тысячѣ карабінôвъ.

Проєктъ закона будôвничого для малыхъ громадъ.

На сегорôчнôй сесіи соймовôй постановивъ Выдѣлъ краєвый предложити вже другій разъ Соймови проєктъ закона будôвничого для малыхъ громадъ увзгляднюючій тѣ змѣны, якѣ поробила въ нѣмъ комісія адміністраційна. Въ новôмъ проєктѣ вычеркнувъ Выдѣлъ краєвый постанову, щобы деякѣ будынки були конче ставленѣ зъ матеріялу безпечного вôдъ огню, отже будынки поверховѣ, будынки зô склепленями и сутеренами та будынки публичнѣ и промысловѣ, бо комісія адміністраційна єсть того погляду, що не треба ставляти такихъ обмеженъ. Однакоже що до вôддаленя будынкôвъ вôдъ себе, то Выдѣлъ краєвый не може згодити ся зъ поглядами комісіѣ.

Выдѣлъ краєвый предкладавъ, щобы будынки ставлено зъ матеріялу безпечного вôдъ огню бодай на 10 метрôвъ вôдъ себе, а на 15 метрôвъ, наколи они крытѣ соломою або очеретомъ. Комісія не згодила ся на то и приняла въ засадѣ вôддалене 10 метрôвъ для всѣхъ будынкôвъ, а выимково, коли бракъ мѣсця, могли бы того рода будынки бути вôддаленѣ вôдъ себе навѣть на 4 метры. Въ новôмъ проєктѣ вернувъ Выдѣлъ краєвый до давного и жадає вôддаленя будынкôвъ на 10 до 15 метрôвъ.

Въ першôмъ проєктѣ Выдѣлу краєвого було дальше постановлено, що не вôльно ставити коминôвъ на балькахъ або пôдкладахъ зъ дерева, що всяке дерево мусить бути вôддалене вôдъ комина на 15 центіметрôвъ и що дерева не вôльно впускати въ стѣны комина. Комісія усунула ту постанову и дозволила ставити навѣть валькованѣ комины добре вылѣпленѣ глиною. Въ новôмъ проєктѣ обстає Выдѣлъ краєвый при своѣй первѣстнôй постановѣ и доказує, що причиною частыхъ огнѣвъ у насъ єсть якъ разъ то, що дерево запускає ся въ комины.

Що-до поодинокихъ постановъ згаданого проєкту то треба передовсѣмъ зазначити, що на кожду нову будову або значнѣйшу змѣну въ будынку треба дозволу зверхности громадскои. Та зверхнôсть одержавши просьбу о дозвôлъ на будову, має казати комісіи оглянути мѣсце будовы. До комісіи належить начальникъ громады, або его заступникъ, а коли треба, то и знатокъ такій, що не мавъ бы интересу при тôй роботѣ. На пôдставѣ протоколу, зладженого на мѣсци будовы, причômъ розумѣє ся кождый сусѣдъ може робити свои уваги, має зверхнôсть громадска до трехъ днѣвъ выдати на письмѣ дозвôлъ на будову, або вôдмовити его. У дозволѣ має ся докладно означити матеріялъ, зъ котрого мають будувати ся стѣны, дахъ, комины, довгôсть, широкôсть и высокôсть будынку въ мѣрѣ метричнôй, число и великôсть вôконъ и дверей, число и рôдъ кухонь и печей. Вкôнци має ся зазначити, чи будову має вести особа до того уповажнена, значить: майстеръ, пôдмайстеръ, тесля и т. п.

При будовахъ на цѣли промысловѣ, на котрѣ треба дозволу политичнои власти, выдѣлъ повѣтовый має ту роботу, що зверхнôсть громадска, а при будовахъ на цѣли публичнѣ,

2)

На святый вечѣръ.

(Оповѣдане Фридриха Фридриха.)

(Конець).

Зъ такимъ чутємъ увôйшла въ вузке подвôрє; еѣ втѣшило, що ту не побачила ясного свѣтла и горѣючихъ яличокъ. Наразъ побачила слабо освѣтлене вôкно въ комнатцѣ, при котрôмъ сидѣвъ хлопець. Здивована зъ гнѣвомъ отворила дверѣ. Звôдки прийшла хлопцеви охота не послухати разъ приказу матери?

— Чому засвѣтивъ ты лямпу? — крикнула остро.

Хлопчина глянувъ на неи великими розъяснеными очима, а острого голосу якъ бы не чувъ, бо чиста радôсть розпирала ему груди.

— Нинѣ святый вечѣръ — вôдповѣвъ вôнъ и розсмѣявъ ся такъ щасливо, якъ бы для него приготовлено найкрасшу яличку.

— Що ты знаєшь про святый вечѣръ?— сказала мати — для тебе нема святъ анѣ для мене.

— А таки, мамо, для тебе єсть святый вечѣръ! — сказавъ радôстно хлопець.

Дрожачими зô зворушеня руками вынявъ малый домикъ зъ шуфляды, поставивъ на столѣ, почôмъ приготовленымъ сѣрникомъ запаливъ свѣчку и глянувъ зъ усмѣхомъ на матѣръ. Она змѣшала ся троха.

— Що се має значити? — спытала.

— Я то зробивъ для тебе, мамо, щобы ты такожь на Святый вечѣръ мала троха радости — вôдповѣла дитина незмѣрно щаслива.

Мати поступила ся наперѣдъ, задрожала и вôдôтхнула тяжко. Велике чувство валыло ѣй до серця, давило груди — була то любовь материньска, що вкôнци проявила ся. Прискочила до хлопця, обняла его руками и поцѣлувала сердечно.

— Моя дитинко, моя дитинко! — кликала она и плакала гôрко.

Навѣть не замѣтила, що въ ту саму пору якесь лице притиснуло ся до шибы и добрѣ чеснѣ очи заглянули до середины. Вувъ то швець, котрый хотѣвъ придивити ся радости дитины.

Хлопець майже налякавъ ся пристрастного зворушеня матери — подобныхъ ознакъ любови не знавъ вôнъ зовсѣмъ. Може его домикъ не подобавъ ся? Не розумѣвъ зъ того нѣчого.

— Чи ты, мамо, не тѣшишь ся домкомъ? — спытавъ тихенько и зô страхомъ.

— Тѣшу ся, тѣшу ся! Але я не маю для тебе нѣчого -- сказала мати и була люта на себе, що про дитину забула — якъ же ты змерзъ? Якѣ рученята зимнѣ.

Хопила ихъ и притиснула до свого лиця, огрѣвала ихъ вôддыхомъ, а коли то не богато помагало, пôшла розпалити.

За кôлька хвиль веселый огонь трѣскавъ у печи, а здавало ся, що и въ тыхъ грудяхъ розпалено ясно горѣючій огонь. Комната огрѣла ся небавомъ, на столѣ станувъ горнець зъ кавою. Взяла тремтячого вôдъ зимна хлопця на колѣна, гласкала его блѣде лице, пестила та просила, щобы выпивъ троха кавы.

Хлопець усмѣхавъ ся не то зô страхомъ не то зô щастємъ; новый свѣтъ отвиравъ ся передъ нимъ. Розпалеными очима дививъ ся на миготячу свѣчку воскову, помѣщену на малôмъ домику; вже похилила ся на бôкъ, отъ-отъ мала загаснути, наразъ блыснула ще разъ, заяснѣла на хвилину — и радôсть святочна минула.

Се дôткнуло его тяжко. Мати подала ему філіжанку, але вôнъ пити не мôгъ, бо дрожавъ вôдъ зимна, а руки мавъ такѣ скостенѣлѣ, що не мôгъ навѣть ними маму за шию обняти. Мати положила его у своимъ лôжку, троха теплѣйшôмъ, розпалила въ печи огонь на ново и отворила дверѣ до темного алькиря, щобы и тôй огрѣвъ ся.

— Тепло тобѣ? — спытала, нахиливши ся надъ дитиною.

— Тепло, дуже тепло — запевнявъ хлопець, хочь трясъ ся, мовь у пропасници, але не чувъ того зовсѣмъ, бо серце мавъ повне радости зô Святого вечера. Мати обнимала его и цѣлувала — положила въ своимъ лôжку, щасливѣйшою сего вечера не могла чути ся и найбогатша дитина. Але вôнъ лежавъ безъ власти. Бачивъ, якъ порала ся мати, чувъ, якъ розмавляла зъ нимъ и доторкала ся его що хвилѣ, щобы переконати ся, чи вже загрѣвъ ся. Вдивлювавъ ся въ малу лямпу на столѣ и здавало ся ему, що се найгарнѣйша яличка тысячами свѣчокъ палає. Очи побôльшали ся ему, лице червонѣло, а тѣло легко дрожало.

ставленыхъ державою, краемъ або повѣтомъ, старосто занимае ся тою роботою. Закиды противъ будовы рѣшае Намѣстництво, порозумѣвши ся зъ властію, що будову выконуе.

Вôддалене кождого будынку вôдъ дороги чи то краевои, повѣтовои, громадскои або публичного доѣзду зелѣзничого, мае пôсля проектованого закона выносити що найменше чотири метры, а вôддалене огорожъ вôдъ тыхъ дорôгъ публичныхъ щонайменше 60 центиметрôвъ, числячи вôдъ внѣшного берега рова придорожного.

Коли бы огонь або повѣнь, або инша пригода знѣвечила цѣлу мѣсцевôсть або значну частину еѣ, Выдѣлъ повѣтовый мае казати комісіѣ оглянути знѣвеченый просторъ и зробити плянъ реґуляцїйный. Вôдъ теперь можна буде дôставати консенса на новû будовы лише на пôдставѣ затвердженого пляну реґуляцїйного. Кошты такои комісіѣ и пляну платить фондъ повѣтовый.

Проектъ постановляе дальше, що въ мѣсцевостяхъ, де суть жереловища або стацін климатичнû зъ властнымъ статутомъ, мають бути выготовленû пляны реґуляцїйнû найдальше до двохъ лѣтъ вôдъ часу правосильности сего закона. Въ сихъ мѣсцевостяхъ мае також делеґатъ стацін климатичнои або жерельнои належати до комісіѣ будôвничои.

Будованемъ поверховыхъ будынкôвъ и будынкôвъ зô склепленями та сутеренами мають займати ся лишь особы до того управненû. Будôвлѣ селяньскû и звычайнû господарскû, може ставити самъ будуючій, лишь до ставленя комина мусить закликати майстра мулярского. Коминъ мусить бути выведеный по надъ дахъ бодай на 80 центиметрôвъ а доловки на гнôй мусять бути вôддаленû вôдъ найблизшои керницѣ 10 метрôвъ а вôдъ сусѣдпои границѣ на 2 метры.

Окремû параґрафы нормують ще, якъ треба ставити сушарнѣ, цегольнѣ, вудильнѣ и поступоване при удѣлюваню позволеня на мешкане въ новыхъ будынкахъ и т. д.

Переглядъ політичный.

Соймы краевû горѣшнои Австріѣ, Трієсту и Истріѣ вôдкрыто одушевленымъ окликомъ въ честь Є. Вел. Цѣсаря. Коли въ истрійскôмъ соймѣ президентъ представивъ правительственного комісаря, вышли хорватскû послы зъ салѣ и здекомплетували палату, въ наслѣдокъ чого треба було засѣдане закрыти.

Процесъ противъ 78 членôвъ „Омлядіны" въ Празѣ мае розпочати ся дня 15 с. м. Розправа мае бути тайна. Президентъ суду не хоче навѣть припустити по трохъ мужѣвъ довѣря для кождого обжалованого, доказуючи, що въ сали бракъ мѣсця на тôлько осôбъ. До розправы буде допущеныхъ що найбôльше 15 до 20 осôбъ. Актъ обжалованя обнимае 75 аркушѣвъ. Послы Герольдъ и Подлипный оголошують, що не зрекли ся обороны обжалованыхъ омлядіністôвъ.

Hlas Naroda доносить, що въ Пільзнѣ знайдено на улици розкиненû вôдозвы соціялистичнû, адресованû до воякôвъ.

Кн. Людвикъ Батенберґъ, братъ пок. кн. Александра обнявъ опѣку надъ дѣтьми покôйника и зложить сими днями присягу въ градецкôмъ судѣ опекунчôмъ.

Станъ недуги варшавского ґен.-губернатора Гурка есть дѣйстно небезпечный и мабуть нема вже надѣѣ удержати его при житю. Въ кругахъ правительственныхъ думають вже надъ тымъ, кимъ бы его заступити. Тымчасовымъ командантомъ варшавского округа военного именовано ґенерала вôдъ пѣхоты Павлова. На специяльне завôзване вернувъ зъ Криму директоръ канцеляріѣ ґен.-губернатора Божовскій, а зъ Одесы варшавскій ґубернаторъ Андрѣѣвъ.

Дворъ россійскій мае зъ Новымъ рокомъ перенести ся зъ Гатчины до Аничковскои палаты въ Петербурзѣ. Вѣсти о якихсь новыхъ рухахъ россійскихъ нігілістôвъ суть зовсѣмъ безосновнû, а арештованя въ послѣдныхъ часôвъ въ Москвѣ, Кіевѣ и Варшавѣ були лишь наслѣдкомъ збôльшенои агітаціѣ соціялистичнои.

Потверджуесь вѣсть, що авдіенція тираспольского епіскопа Церна у Папы дотыкала вôдносинъ Россіѣ до Ватикану. Зъ Риму доносять, що въ декотрыхъ кругахъ ватиканьскихъ вносять зъ того, що теперь розпôчнуть ся знову межи обома сторонами офіціяльнû дипломатичнû вôдносины и сподѣвають ся, що Папа здержить ся вôдъ оголошеня положеня католикôвъ въ Польщи. Зачувати також, що Франція старае ся дуже о то и робить всякû заходы, щобы межи Ватиканомъ а Россіею настали добрû вôдносины. (Додати тутъ потреба, що тираспольска епархія католицка есть одною изъ найбôльшихъ, бо обнимае майже цѣлу полудневу Россію. Осѣдокъ епіскопа католицкого, пôдъ котрого власть належать крôмъ католикôвъ въ Одесѣ дуже богато Нѣмцѣвъ кольоністôвъ въ полудневой Россіи, есть мале мѣсточко Тирасполь въ херсоньскôй ґуберніи надъ Днѣстромъ).

Новинки.

Львôвъ дня 4 сѣчня.

— **Испыты квалїфікацїйнû** для учителѣвъ шкôлъ народныхъ, звычайныхъ и выдѣловыхъ, розпôчнуть ся передъ ц. к. комісію екзаминацїйною у Львовѣ дня 19 лютого с. р. Подання вôдповѣдно остемплеванû и заосмотренû въ потрѣбнû документы треба вносити до дирекціѣ комісіѣ екзаминацїйнои (ул. Скарбкôвска ч. 39) черезъ дотичну ц. к. окружну Раду шкôльну найдальше до дня 31 сѣчня с. р.

— **Комітетъ выставы краевои** просить всѣ товариства, заклады и всѣхъ людей, що мають якûсь старинû памятки (збруѣ, всякû знаряды, меблѣ, скла, ковры, гафты и т. п.), абы ихъ прислали на выставу. Комітетъ завѣряе, що тû предметы будуть дуже пильнованû и неушкоджено звернено по выставѣ властителямъ. По близшû вѣсти можна удавати ся до комітету у Львовѣ.

— **Огнû.** Надъ Сяномъ въ Сѣнявѣ згорѣвъ шпихлѣръ зô збôжемъ, власнôсть князя Волод. Чарторыского. Тôй шпихлѣръ бувъ каменный, збудованый ще въ 17. вѣцѣ. Давнѣйше складали въ нѣмъ збôже, що мало ити до Гданьска. Бувъ обезпеченый на 4000 зр. Збôжа було въ нѣмъ на 2800 зр. и оно згорѣло черезъ неосторожнôсть. Збôже було власностію п. Лысаковского. — Въ Стрыю погорѣли мѣщане Юліянъ Рудницкій и Ив. Рѣпецкій. У Рудницкого все господарство пôшло съ дымомъ, а въ Рѣпецкого стодола зô збôжемъ, стайня и знаряды. Необезпечена шкода выносить около 22000 зр. Огонь пôдложивъ Иванъ Садовскій зъ Лысятичъ, котрый служивъ давнѣйше у Рудницкого.

— **Нападъ.** На стражника акцизового, Ив. Кордасевича, що сповнявъ службу за Стрыйскою рогаткою у Львовѣ, коло будки зелѣзничои ч. 5 напала онегды ватага, зложена въ 6 до 7 людей и безъ всякои причины стала его чинно зневажати. Кордасевичъ зразу боронивъ ся и навѣть зранивъ одного зъ напастникôвъ, але тû вôдтакъ перемогли его и сильно побили та ще волѣкли кусень дороги за собою, бючи его по головѣ. Поліція есть вже на слѣдѣ виновникôвъ.

Не познававъ уже матери, лише бачивъ свѣтло, богато-богато ....безлѣчь свѣтла.

Вже пôзно въ ночи замѣтила жѣнка, що дитина мае сильну горячку и що не пôзнае еѣ. Зъ плачемъ упала она на колѣна передъ лôжкомъ, обняла хлопця, называла его якъ наймилѣйшими именами, але вôнъ дививъ ся на неи великими очима и не казавъ нѣ слова. Притиснула свою голову до его лиця — було горяче, якъ огонь. Вôдскочила налякана и побѣгла чимскорше до студнѣ, щобы принести воды та змыти дитинѣ чоло. Несла воду и плакала.

Въ тôй хвили швець вертавъ до дому. Вôнъ бувъ також самôтный на свѣтѣ. Вечера въ трактієрни зовсѣмъ не вдоволила его. Завидувавъ тымъ, що могли разомъ зъ родиною еѣ зъѣсти.

Зъ жалемъ спытавъ сусѣдку о причину плачу, а коли дôзнавъ ся о причинѣ, непрошеный увôйшовъ до малои комнатки, побачити свого молодого приятеля. Неповорушными очима дивила ся дитина на него и зовсѣмъ не вôдповѣдала на его приязне поздоровлене. Швець побачивъ, що дитина хора и побѣгъ по лѣкаря. Довгû часъ не було его. Лѣкарѣ, занятû святами въ родинѣ, у зимову нôчь не мали охоты выходити; до кôлькохъ пукавъ дармо, але не гнѣвавъ ся за се, розумѣючи дуже добре причину. Оденъ зъ нихъ давъ ся вкôнци намовити и записавъ лѣкъ. Въ найблизшôй аптицѣ швець казавъ зробити лѣкарство и принѣсъ его зъ собою.

Вливъ кôлька капель хлопцеви въ уста, але дармо ждавъ, чи лѣкъ поможе — дитинѣ було щоразъ гôрше. Мале личко стало червонымъ, отворенû очи свѣтили дивнымъ блескомъ, маленькû рученята рушали ся то въ ту, то въ сю сторону, якъ бы щось хотѣли зловити.

— Я остану ся у васъ — сказавъ швець и сѣвъ при лôжку, щобы на хорого уважати. Не мôгъ бы бувъ заснути, якъ бы бувъ пôшовъ до себе. Мовчки сидѣли обоє и дивили ся на горяче личко дитины.

— Хлопець не мавъ „доброи опѣки" — сказавъ вкôнци швець.

— Якъ же менѣ було нимъ опѣкувати ся, коли я цѣлый день була все поза домомъ, щобы на житє заробити? — вôдповѣла зъ плачемъ. — Такъ тяжко жити!

Не могла признати ся, що доси зовсѣмъ не любила дитины.

— Правда, правда — признававъ швець и замовкъ. — Дитина все була сама — промовивъ знову по хвили. — Неразъ жаль менѣ було еѣ.

— Я не могла сидѣти дома, бо жити мусѣла — плакала женщина.

— Вжежъ, вжежъ, але то можна бы змѣнити.

Женщина не вôдповѣла нѣчого, тôлько лице сховала въ долоняхъ.

— Я також самъ — говоривъ швець — маю свôй кусень хлѣба и неразъ думавъ собѣ, якъ бы хлопець бувъ при менѣ, мôгъ бы сидѣти въ теплôй комнатѣ, не бувъ бы такъ опущеный, а й я мавъ бы товариство. Думаю, що робота йшла бы менѣ лучше, хлопець мае такû милû, веселû очи! Для его здоровля дало бы ся дещо зробити також. Недавно бувъ лѣкарь у мене, бо я перестудивъ ся. Говоривъ я зъ нимъ про хлопця и просивъ его, щобы заглянувъ у вôкно и подививъ ся на него. На другій день запевнивъ мене, що хочь хлопець выглядае мізерно и хоровито, але може зовсѣмъ выздоровѣти, кобы лише мавъ добру опѣку, поживу и купѣль кôлька разôвъ на тыждень. И въ ногахъ дôстане власть; зъ лѣтами позбуває ся чоловѣкъ богато блудôвъ, коли тѣло мае потрѣбну силу до розросту. Дитина може ще стати такимъ сильнымъ мужчиною, якъ я... Але щобы такимъ бути, не повиненъ перебувати въ тôй зимнôй, вогкôй комнатѣ, бо ту воздухъ для такои дитины то отруя.

— Щожъ я на то пораджу, коли я така бѣдна? — плакала жѣнка.

Швець глянувъ на неи нишкомъ зъ боку.

— Всему дамо раду, коли тôлько схочете выйти за мене замужъ. — вымовивъ тихо. — Я зложивъ гарнû грошѣ на чорну годину и буду мôгъ зробити для дитины се, що лѣкарь накаже. Не зазнаете вже бôльше нужды, а менѣ зъ тымъ буде добре. Отже хочете бути менѣ жѣнкою?

Она плакала щоразъ бôльше. Якъ же часто нарѣкала, що дитина есть єй перешкодою до щастя, а ту дитина дае єй щастє! Швець заломивъ спрацьованû руки; пристрасныхъ слѣзъ женщины не мôгъ собѣ вытолкувати. Може образила ся его словами?

— Я знаю, що теперь не пора и не мѣсце на освѣдчины — говоривъ тихо дрожачимъ голосомъ, але хора дитина спонукала мене до того, бо менѣ здае ся, що утѣшить ся, якъ прийде до себе, а мы ему скажемо, що дôстане тата, котрый день и нôчь буде старати ся о его здоровле та всякû потребы.

— **Морозъ** — дѣйстный зимовый крѣпкій морозъ, розпаношивъ ся у насъ на добре, а нинѣ дôйшовъ вже ажь до 26 степенѣвъ Цельвія. Люде бѣгають скоренько, щобы розôгрѣти ся, а хто не потребуе, той и носа на двôръ не показуе. И не лише у насъ така зима. Зъ Италіѣ, сеи краины помаранчь, де печей въ зимѣ не знають, доносять, що тамъ упали значнѣ снѣги и наставъ дôймаючій морозъ. Италіянцѣ дивували ся дуже, якъ снѣгъ покрывъ всѣ дахи и улицѣ въ Римѣ. — За то въ ґуберніѣ кіѣвскои доносять, що тамъ зовсѣмъ снѣгу нема и дуже тепло, якъ на зимову пору. Селяне користають зъ погоды и пасуть худобу на поляхъ для заощадженя сѣна и соломы.

— **Самоубійство.** Станіславъ Балбожиньскій, управитель школы народнои въ Яричевѣ новôмъ, маючій 50 лѣтъ, отроивъ ся онsocгды карболевою кислотою въ помешканю своего свояка при ул. Городецкôй ч. 55. Наспѣвша изъ стациѣ ратунковои помôчь, застала Балбожиньского вже неживого. Тѣло вôдставлено до трупарнѣ головного шпиталю.

— **Доходы зъ карточнои гры.** Въ Монте Карльо находить ся, якъ звѣстно, на цѣлый свѣтъ славный дôмъ гры, въ котрôмъ великѣ паны позбувають ся маєткôвъ, а часто и житя. Ся благородна институція находить ся въ посѣданю акційного товариства, до котрого належать князѣ крови, ґрафы, бароны славныхъ, чи радше прославленыхъ именъ родовыхъ. Отже на загальныхъ зборахъ тыхъ акціонарѣвъ вôдчитано справоздане за р. 1892, после котрого чистый зыскъ за одинъ рôкъ выносить 25,800.000 франкôвъ. Дівіденда выказуе вôдъ однои акціѣ 47 прц.; номінальна вартôсть акціѣ выносить 500 франкôвъ, а дѣйстна вартôсть майже пять разôвъ стôлько. Товариство акційне поносить величезнѣ кошты. Платить князеви Монако 2 міліоны, оплачуе цѣлу адміністрацію его державы, удержуе майже 1.100 урядникôвъ банковыхъ, пôдпомагае зруйнованыхъ грачѣвъ, заосмотрюе касу пенсійну для урядникôвъ и поносить всѣ кошты удержаня и урядженя дому гры. Доходы заохотили акціонарѣвъ и они захотѣли заложити філію въ княжествѣ Люксембурґъ. Товариство жертвуе правительству 9 міліонôвъ за дозвôлъ на отворене дому гры, однакъ правительство не хоче.

— **Мраки въ Лондонѣ.** Выбила девята година рано, сонце передъ хвилею свѣтило ясно, ажь ту наразъ нôчь. Скрôзь тихо. Се впала на мѣсто главна мрака лондоньска. Звôдки она бере ся, нѣхто не знае. Спершу она чорна, потôмъ темно жовта, вкôнци бѣла або ясно-зелена, а до того воняе и налягае мѣсто неразъ и 20 годинъ. Та мрака паде на величезне мѣсто такъ нагло, що въ першôй хвили нѣхто не хоче рушити ся зъ мѣсця, ажь потôмъ иде на ослѣпъ, бо нѣчого не бачить. Ажь ту чути крики: Мои грошѣ! мôй зиґарокъ! Се працюють уже злодѣѣ. День мраки то для нихъ жнива. Звычайно нѣбы зъ неосторожности вывертають чоловѣка, пôдносять его, перепрашають, але притôмъ роблять ревізію по кишеняхъ. Вôдôйде на три кроки и вже его не видко. На рѣцѣ Таминѣ стрѣляють на знакъ, щобы кораблѣ пильнували ся. Всюды свѣтять свѣтло. Мрака добувае ся навѣть до хатъ и застелюе все собою. Але якъ нагло прийшла, такъ знову нагло щезае — и сонце знову свѣтить надъ першимъ мѣстомъ на свѣтѣ.

— **Пiяцкій закладъ.** Въ Шефієльдъ въ Анґліи заложивъ ся 35 лѣтный Хома Скрівенеръ зъ Сомлінсономъ, що за годину выпе 12 куфлѣвъ пива, коли Сомлінсонъ заплатить за нихъ. Сомлінсонъ згодивъ ся на то и Скрівенеръ за пôвъ години выпивъ 9 куфлѣвъ. Выпивъ ще й десятый, але наразъ упавъ на землю и крикнувъ. Вже досить. Думали, що Скрівенеръ лише запивъ ся, а тымчасомъ вôнъ небавомъ померъ.

— **Немила помылка.** Ґрафъ Левъ Толстой, славный писатель россійскій, знаный зъ того, що на старôсть навчивъ ся шевства, скинувъ паньску одежу, одягнувъ селяньску и ходить теперь за плугомъ, якъ кождый селянинъ, а у вôльный часъ пише. Отожь черезъ него трафила ся одному поліціянтови немила пригода. Въ Тулѣ, въ дворяньскôмъ клюбѣ мали представляти драму Толстого „Плоды просвѣщенія". На ґенеральну пробу приѣхавъ авторъ, щобы ділетантамъ подати деякѣ поясненя. Въ драмѣ находить ся сцена, въ котрôй выкидае ся мужикôвъ за дверѣ. Одинъ зъ молодыхъ аристократôвъ, що гравъ ролю льокая и саме сповнявъ ту функцію, выкидавъ мужикôвъ надто делікатно. Ґр. Толстой звернувъ его увагу, щобы робивъ то зъ бôльшою енерґією, додаючи: „выкидайте такъ, якъ мене передъ хвилею выкинули!" Бо и справдѣ Толстого выкинули за дверѣ. Рѣчь мала ся такъ: Зарядъ клюбу приказавъ сторожачому поліціянтови не впускати нѣкого до салѣ, кромѣ ґр. Толстого. Наразъ входить якійсь бородатый мужикъ зъ довгимъ волосемъ, въ величезнôмъ кожусѣ и баранячôй шапцѣ. Поліціянтъ побачивши его велѣвъ вернутись, однакъ той не слухавъ и йшовъ дальше. Тогдѣ не стало поліціянтови терпцю, гопнувъ мужика зъ цѣлои силы пястукомъ въ каркъ и выкинувъ его за дверѣ такъ, що мужикъ заточивъ ся и упавъ въ снѣгъ. Ажь коли пôднявъ ся и сказавъ, що вôнъ ґр. Толстой, поліціянтъ зробивъ ему честь и пустивъ до салѣ клюбу.

— **Знайдено вузликъ**, въ котрôмъ було бѣле и скрипты університетскѣ позабутѣ онogды въ дорожцѣ а передъ лат. Роздвомъ срѣбну цигарницю тульского выробу. Предметы тѣ зложено въ дирекціи поліціѣ, де ихъ можна вôдобрати.

— **Пôмста зведенои.** Гарбарь Ґайслеръ въ Пештѣ кохавъ ся цѣлый рôкъ въ слузѣ Фанні Фаркашъ. Вôнъ мавъ 22 роки, а она 25. Та рôжниця въ вѣку, а може що инше навело Ґайслера на думку, покинути Фанні, и вôнъ завязавъ знакомство зъ якоюсь иншою дѣвчиною. Коли Фанні о тôмъ дôзнала ся, взяла то собѣ дуже до серця и постановила тяжко пôмстити ся. Она знала, що Ґайслеръ заходить до одного склепу. Отже станула собѣ тому кôлька днѣвъ передъ тымъ склепомъ и ждала на невѣрного милого. Коли вôнъ надôйшовъ, она вылила ему щось на лице. А то була сѣркова кислота. Цѣле лице ему кислотою спалила и очи выпекла. А ще коло него ишло трое дѣтей, то й тыхъ попарила. По такôмъ страшнôмъ учинку зовсѣмъ не думала втѣкати, тôлько сказала Ґайслерови: „Отсе кара на невѣрныхъ! Вже другои дѣвчины не обдуришь!" и дала ся спокôйно повести поліціянтови.

Five-Foot-nine — такъ называе ся новый клюбъ, заложеный въ Лондонѣ, до котрого можуть належати лише молодѣ дамы зъ аристократичныхъ родинъ. Условье приняти до клюбу таке: кождя дама мусить бути що найменше высока на метеръ и 75 цтм., а притôмъ гарна. Чи можна котру даму приняти до клюбу, се рѣшае безъ рекурсу провôдниця клюбу. Сѣ гарнѣ панѣ зъ клюбу Five-Foot-nine (читае ся: файф фут нін, а значить: 5 стôпъ и 9 цалѣвъ) збирають ся що двѣ недѣлѣ то въ однои въ другои на забаву. Мусять то бути высоченнѣ панѣ, бо мѣра 1 м. 75 стм. переходить середину.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Волоска 4 сѣчня. Приѣхала тутъ Найд. Архікнягиня-вдовиця Стефанія зъ Аббациѣ.

Римъ 4 сѣчня. Въ наслѣдокъ ухвалы рады міністрôвъ покликавъ міністеръ войны дальшихъ 12.000 воякôвъ на день 8 сѣчня, котрѣ призначенѣ на скрѣплене залоги на Сициліи. Тымъ способомъ буде вся залога на островѣ пôдвисшена до 40.000 людей.

Софія 4 сѣчня. Карантану на предметы походячѣ зъ Австро-Угорщины и Румуниѣ знесено.

Парижъ 4 сѣчня. Судъ поліційный засудивъ вдовицю по Мільканѣ на пôдставѣ закона о шпегуньствѣ на пять лѣтъ вязницѣ и два роки выгнаня за то, що она, загуленѣ у неи паперы однымъ чоловѣкомъ, що сповняе службу розвѣдуючу, не вôддала ихъ правительству, але подала ихъ до вѣдомости якôйсь третôй особѣ.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5 26**	11 11	**7·36**	
Пôдволочискъ	6·44	3 20	10·16	**11 11**	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6·54	3·32	10·40	**11 33**		—
Черновецъ	6·36		10·36	3·31	**10·56**	
Стрыя	—		10·26	7·21	3 41	**8·01**
Белзця.			9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3 08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2 48	**10·02**	**6 21**	9 46	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	2 34	**9·46**	9 21	5·55	—	—
Черновецъ	**10 10**		**7 11**	7 59	12·51	—
Стрыя			**1·08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця.	—		8·16	5·26	—	—

Числа товстѣ, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Въ информаційнôмъ бюрѣ ц. к австрійскихъ зелѣзницъ державныхъ у Львовѣ ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Имперіяль) продае ся білеты полосовѣ и окружнѣ, пляны ѣзды и тарифъ у формѣ кишеневôй. Информаціѣ въ справахъ тарифовыхъ и перевозовыхъ.

Въ бюрѣ информаційнôмъ ц. к австр. зелѣзницъ державныхъ у Вѣдни (I. Johannengasse 29), якъ такожь въ бюрѣ информаційнôмъ ц. к австр зелѣзницъ державныхъ у Львовѣ (улиця Третого Мая ч. 3 Готель Имперіяль) удѣляе ся устнѣ або письменнѣ поясненя въ справахъ дотычачихъ службы на ц. к австрійскихъ зелѣзницяхъ державныхъ. О скôлько пôдручники вôззваляють, можна такожь засягнути информаціи вôдносячихъ ся до рейты австро угорскихъ и заграничныхъ зелѣзницъ.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского, вôнъ рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôв (кôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

Ся мова була така проста, а мимо того така сердечна! Женщина лише головою махнула и подала ему руку — вôнъ схопивъ еѣ и задержавъ у своихъ рукахъ, а скорѣйшій вôддыхъ свѣдчивъ, що дѣяло ся въ еѣ грудяхъ. Мовчки, поважно и тихо прирекли собѣ обое подружити ся. Обое чули, що не пора була радувати ся теперь, хочь попри журбу о хорого хлопця у сердцяхъ ихъ росла надѣя на нове щасливѣйше житє.

Станъ хлопця не полѣпшавъ ся анѣ троха. Швець не вôдступавъ вôдъ его лôжка, маючи вже право коло него сидѣти. Уважно, зъ тревогою слѣдивъ вôнъ скорый вôддыхъ дитины, а мати сидѣла коло него зъ заломаными руками и мертво дивила ся передъ себе; спомины сумныхъ днѣвъ и сердечныхъ терпѣнь переходили ѣй по головѣ. Минула нôчь. Ще свѣтло денне не освѣтило комнатки, але у чистôмъ холоднôмъ воздусѣ зимовôмъ лунали дзвоны, що кликали на утреню поважно и торжественно. Дитина заснула сномъ лагôднымъ, а лице еѣ зблѣдло.

— Вже ему лучше — сказавъ швець, а очи его зъ радости блестѣли — иди спати, а я буду пильнувати.

Мати впала на крѣсло и гôрко заридала; мусѣла въ той спосôбъ увôльнити ся вôдъ тягару, що давивъ ѣи серце.

— Не заслужила я собѣ на то — казала зъ плачемъ.

Швець глянувъ на ню поважно, вôнъ знавъ, що она хотѣла тыми словами сказати. Лагôдно положивъ руку на еѣ плече.

— Не плачь — сказавъ — можешь еще заслужити собѣ. Разомъ будемо старати ся всѣма силами направити лихо, бо дякувати Богу ще не запôзно.

Женщина притакнула головою, але не могла нѣ слова промовити. Закимъ хлопець збудивъ ся, швець привѣвъ лѣкаря, щобы мати певнôсть того дня, котрый для него, для вôдродженои матери бувъ днемъ радости. — И небавомъ лѣкарь давъ ему ту певнôсть. Сказавъ такъ якъ перше: треба дитину пильнувати, добре кормити, на здоровôмъ воздусѣ держати — се его вылѣчить зовсѣмъ.

Зô щирою радостію стиснувъ судженый руку зажуреной матери. А коли хлопець ясными але здивованими очима глянувъ на него, бо ще нѣколи не бачивъ его въ комнатѣ матери, той нахиливъ ся и спытавъ: чи буде тѣшити ся батькомъ, котрого небавомъ дôстане? Зъ великихъ очей хлопця видко було, що розумѣвъ, о що йде, махнувъ головою, а знову мати нахилила ся надъ нимъ, поцѣлувала его и сказала, що его приятель швець буде его батькомъ.

Въ тихôй радости минувъ святочный день тремъ людямъ, а коли надôйшовъ вечѣръ, швець выйшовъ на хвилю и вернувъ зъ прекрасною зеленою яличкою, уже прибраною. Отже и въ малôй комнатцѣ заяснѣли свѣчечки на свѣжôй яличцѣ. Хлопчина дививъ ся блыскучими очима на свѣчки, а въ его серцю горѣла подвôйна любовь, котру найшло. То була найбôльша радôсть его на Рôздво.

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій

[illegible] З. [illegible] подъ зарядомъ В. И. Вебера.